

LBRIS

We know
books

SFÂNTUL GAVRIIL IGOȘKIN

O VEDENIE DESPRE RAI ȘI IAD

Viața de după moarte

Traducere din limba rusă
Eugen Diaconu

EDITURA DE SUFLET
București

Cuprins

Prefață	7
---------------	---

PARTEA I

Vedenia maicii Ecaterina despre viața de după moarte.....	11
---	----

PARTEA A II-A

Cuvânt înainte	81
Fericirile Raiului	85

Partea I

Vedenia maicii Ecaterina
despre viața de după moarte

M-am întors de la biserică după privegherea din ajunul Duminicii Lăsatului sec de carne. În această seară se face pomenirea Înfricoșătoarei Judecăți a lui Hristos. Impresionată de tot ceea ce auzisem la slujbă, am simțit groaza care îi va cuprinde pe toți oamenii înainte de sfârșitul lumii. În inima și mintea mea totul îmi apărea atât de clar și de viu, încât părea că totul se întâmpla chiar în acea seară. Era suficient să se audă trâmbița arhanghelului ca soarele să se întunece, luna să nu mai lumineze, iar întreaga lume să fie aruncată în întuneric și să se prăbușească.

Voiam să întâmpin acel ceas cumplit cu rugăciunea pe buze și cu o conștiință curată, precum aceea a fecioarelor înțelepte din Evanghelie, care așteaptă sosirea Mirelui Cereșc la nuntă. Intenționeam să petrec toată noaptea în rugăciune citind *Psaltirea*. Dar oboseala și istovirea după prea multă muncă m-au cuprins ca niște lanțuri și ochii mi s-au închis de oboseală, așa că nu am mai putut sta în picioare. Oboseala și epuizarea cereau odihna trupului, așadar am hotărât, fără să mă schimb în haine de casă, să mă întind în pat măcar pentru cinci minute, apoi să mă ridic la rugăciune și să priveghez toată noaptea. Însă imediat ce am pus capul pe

LIBRIS

We know

pernă, am și căzut într-un somn neobișnuit de adânc și, tot atunci, am avut o viziune clară și pătrunzătoare. Mi se părea că nu dorm, ci trăiesc o viață reală și văd imagini din viața noastră obișnuită, de zi cu zi.

M-am văzut atunci pe o câmpie largă. Un drum bătut, care mi se deschidea în față, se pierdea în zare. În depărtare, lângă drum, se vedea o biserică; de ambele părți ale drumului erau răsaduri de varză.

„Unde sunt? – am gândit eu atunci. Este prima dată când văd un astfel de loc!”

Lângă mine apăru un tânăr frumos, zâmbitor, îmbrăcat în stihar, așa cum se îmbracă băieții care slujesc la altar în timpul sfintelor slujbe. Acesta mi-a spus zâmbind:

– Vino cu mine! – și ne-am îndreptat spre biserică.

Mi-a atras atenția asupra verzei.

– Vezi această varză care crește de-a lungul drumului? a întrebat el.

– Da, i-am răspuns.

– Vezi că toată este acoperită cu viermi?

– Nu am observat viermii.

– Păi, apropie-te și te vei convinge.

Ne-am abătut puțin de la drum și am ajuns lângă rândurile de varză verde. Aplecându-mă, am observat că toate plantele erau acoperite de viermi groși, verzi și puturoși, așa că mi-am întors capul din cauza duhorii aceleia.

– Așa sunt păcătoșii pe pământ – îmi explică tânărul –, patimile, viciile și păcatele sunt ca viermii ce macină omul. Păcătosul crede că se bucură de viața lui pătimașă. Însă păcatele, patimile și viciile, la fel ca viermii, îl chinuie, iar miasma păcatului se ridică la cer și cere dreptate.

Ne-am apropiat de biserică și am intrat în curte. La exterior, lăcașul era pictat cu un albastru strălucitor. Avea cinci turle. În curte, în jurul bisericii, se vedeau morminte acoperi-

te cu flori. Pe morminte erau cruci și în fața fiecăreia ardea o candelă. O mireasmă plăcută se răspândea în aer. După varza împuțită, plină de viermi dezgustători, era deosebit de plăcut să privesc mormintele cu flori proaspete, mângâindu-mi vederea și gâdilându-mi mirosul.

– Ce hram are această biserică din pustietatea asta și ale cui sunt mormintele atât de bine îngrijite? am întrebat eu.

– Această biserică este casa lui David și mormintele sunt ale oamenilor drepti care au bineplăcut lui Dumnezeu și care au trăit cu evlavie în lume. Așa cum de la păcătoși, ca de la varza acoperită de viermi dezgustători, emană duhoarea și răutatea păcatului, la fel emană mireasma plăcută dintr-o viață dreaptă, iar aceasta acoperă și umbrește chiar și mormintele lor, dând sufletelor celor adormiți multă pace – spusese tânărul...

Nu am intrat în biserică, ci am părăsit curtea îndreptându-ne spre nord. Cu cât ne îndepărtam de acea biserică, cu atât drumul devenea mai ostenitor, mai greu de parcurs. Am mers pe o cărare îngustă. În laturile acesteia, de o parte erau trandafiri spinoși care, de parcă ar fi fost vii, mi se prindeau și se agățau de rochie, iar de cealaltă parte se căsca o prăpastie fără fund. Tânărul mergea repede, așa că nu reușeam să țin pasul. În plus, eram tot timpul atentă să nu cad în prăpastie. De îndată ce mă uitam în jos, mă lua amețeala și mă îndreptam fără să vreau spre cealaltă parte, unde rochia se agăța de trandafirii sălbatici. Cu sfială și teamă i-am cerut tânărului să meragă mai încet, ca să mă pot ține după el, că altfel voi rămâne în urmă.

– Așa e calea vieții pământești a omului – îmi explică tânărul. Pe de o parte, patimile și viciile, ca niște trandafiri spinoși, se lipesc de el, iar, pe de altă parte, căderile în păcat, ca într-un adânc fără fund, îl aruncă spre moartea veșnică. Având în vedere aceste primejdii, omul trebuie să fie foarte

LIBRIS

We know
BOOKS

atent să nu se abată de la calea îngustă și spinoasă și să piară pe calea cea largă. Aceasta e calea Evangheliei, indicată de Însuși Mântuitorul, și aceasta îl conduce pe om către lăcașul plin de pace al Casei lui David. Acum să mergem să vedem calea cea largă!

Am traversat un mic loc deschis, făcându-ne drum printre hățișuri spinoase, în spatele cărora erau pietre ascuțite, mari, dar apoi ne-am pomenit pe o potecă netedă și bătută. Aici am văzut oameni veseli mergând ba singuri, ba în grupuri. Unii cântau și dansau. Părea că întreaga lor călătorie era o plăcere și o petrecere continuă. Mi-am amintit însă de varza acoperită cu viermi și m-am gândit că veselie căii aceleia largi era înșelătoare. Doar părea plăcută, însă plăcerile păcătoase, chiar dacă oferă bucurii de moment, se risipesc numai decât prin dezamăgire și distrug viața, ca viermii din varză.

Dar să vedem unde duce această cale largă și unde este sfârșitul ei. Oamenii mergeau liniștiți, noi îi depășeam depășându-ne mai repede, apoi am ajuns la o stâncă imensă. Drumul se termina aici. Dispărea, pur și simplu. Când ne-am apropiat de stâncă, am observat o poartă uriașă și deasupra acesteia o inscripție neagră: „IAD”.

Am citit cu înfrigurare această inscripție. Iată drumul cel larg! Unde duce și cum se termină? Am ajuns, împreună cu tânărul care era ghidul meu în această călătorie, lângă iad. „Dar unde ne aflăm? Unde suntem aici? – am gândit eu, Pe pământ sau în adâncuri? În spațiul ceresc sau pe o altă planetă?” Nu am îndrăznit însă să întreb.

De îndată ce ne-am apropiat de poartă, aceasta, extrem de grea și mare, se deschise cu ușurință. Tânărul merse înainte, trecu pragul și-mi spuse:

– Nu-ți fie frică, urmează-mă!

Cu groază am intrat pe acea poartă care s-a și închis în urma mea, iar din spatele ei s-au năpustit mulți monștri. Erau

dezgustători și li se citea răutatea în priviri. Semănau totuși cu niște oameni. Capetele, brațele și trupurile le erau omenești, iar picioarele, fie de cal, fie de alte fiare; pe capetele lor erau coarne, iar urechile ascuțite ieșeau din ambele părți. Ochii ardeau cu o sclipire dezgustătoare și tăioasă. Scrâșnind din dinți, aceștia erau gata să mă prindă ca pe o pradă ușoară și, întinzând labele spre mine, chicoteau cu rânjete drăcești. O groază de moarte mă cuprinsese pe loc și am început să tremur cu toată ființa. Însă tânărul spuse hotărât:

– Plecați de aici, duhuri căzute, nu există nici o parte din voi în ea, ea nu a renunțat încă la trup și mila Domnului este cu ea!

Stătea între mine și ei, apărându-mă. Duhurile necurate s-au îndepărtat supărate către poartă și noi am mers mai departe, de-a lungul potecii înguste.

Poteca aceea era întunecată și mohorâtă; o duhoare îmi otrăvea mirosul. De undeva, de departe, se auzeau niște zgomote înfundate. Păreau fie gemete, fie plânsete. Am cotinuat drumul. Am ieșit pe o câmpie, unde atmosfera era extrem de sufocantă. Deasupra capului nu se vedea cerul, însă părea că existau niște arcade. Lumina nu semăna nici cu lumina zilei, nici cu vremea însorită, ci mai degrabă cu cea dintr-o zi mohorâtă de toamnă. Deasupra noastră zburau duhuri necurate ca niște monștri înaripați. Mergând pe acea câmpie, am ajuns la un imens iezer de foc. Deasupra valurilor de foc în mișcare, capete negre de oameni se vedeau ca niște bule de aer ieșind dintr-o mlaștină. Iezerul era plin de oameni cufundați în el până la piept. Gemeau, plângeau și, cu disperare din pricina suferinței insuportabile, blestemau ziua în care s-au născut și patima invidiei, din cauza căreia s-au trezit în acel loc de chin îngrozitor.

Focul iadului are această proprietate: arde, dar nu mistuie și nu luminează. Aici, totuși, era un fel de lumină, chiar

LIBRIS

We know

dacă sumbră. Unor suferinzi de acolo, duhurile necurate le-au pus greutatea uriașe, pe umeri și pe cap, luate de pe fundul iezzerului. Unii își puneau singuri aceste sarcini enorme, încercând să adauge cât mai mult posibil. Nimic nu era de ajuns pentru o persoană invidioasă. Dintr-odată, tot ce atârna de grumaz cădea cu zgomot la fundul iezzerului de foc, iar oamenii o luau de la capăt, își puneau din nou totul în cârcă și tot așa la nesfârșit.

Unii plângeau cu părere de rău. Mai ales unul dintre ei m-a uimit cu pocăința sa zadarnică, pentru că nu e loc de pocăință în iad. El nu vorbea, ci plângea cu sufletul sfâșiat:

– Vai mie! Mi-am pierdut fericirea veșnică din cauza invidiei! În viața mea i-am invidiat pe toți și am cârtit încontinuu împotriva lui Dumnezeu. I-am invidiat pe oamenii talentați pentru abilitățile lor, am cârtit nebunește împotriva lui Dumnezeu că nu mi-a dat și mie astfel de calități, încât să mă pot deosebi de toată lumea. I-am invidiat pe cei bogați, considerându-mă nefericit că nu mi-am putut împlini visele. Îmi imaginam numai camere mărețe și palate cu nenumărați servitori. Am visat că trăiesc în veselie și lux, în petreceri zilnice, sărbătorind ca omul bogat din Evanghelie. Deși pe pământ am dus un trai modest, liniștit și senin, totuși am fost nemulțumit, i-am invidiat pe cei bogați și mi-am pierdut bunăstarea, cârtind împotriva lui Dumnezeu. M-am mândrit foarte tare. Am invidiat chipuri frumoase, am considerat frumusețea ca mijloc de a avea succes în rândul femeilor, de dragul voluptății. Am invidiat șefii, am luat măsuri și am folosit toate metodele pentru a avansa pe treptele superioare, în timp ce i-am jignit pe colegi și le-am făcut rău. Am călcat în picioare onoarea și demnitatea celorlalți, gândindu-mă la un singur lucru – să mă înalț și să ies în evidență! Invidia m-a orbit, nu am văzut și nu am vrut să văd îndurările Domnului, sănătatea, puterea, rațiunea și voința primite de la Dum-

LIBRIS

We know

nezeu, prin care mi-aș fi putut refăcea viața. Invidia m-a întunecat și m-a orbit. O, invidie, invidie! Ești arma diavolului, chinul omului în viața pământească și-l trimiți la cazne pentru veșnicie, în focul cel nestins! Tu ești mama tuturor păcatelor: toate nenorocirile se nasc din tine. Tu ești cheia porților iadului. Toate păcatele te au ca rădăcină. O, invidie, tu ești cea mai înverșunată și mai crudă dintre toate patimile și viciile! Și cât de nerecunoscătoare ești față de cel care ți-a urmat întreaga viață! Fiecare păcat, fiecare patimă oferă cel puțin un moment de plăcere celor care o săvârșesc, le încântă sentimentele trupești în viața pământească. Dar tu, însetată de sânge, nu faci decât să chinui omul, atât pe pământ, cât și în veșnicie, fără a-i oferi vreo recompensă.

O, cât suntem de nefericiți noi, admiratorii tăi orbiți, care ne-am jertfit viața pământească! O, fiară însetată de sânge! Viața noastră pământească a trecut suferind de invidie, dar și veșnicia noastră a pierit din aceeași cauză. Blestemat să fii, diavole care m-ai adus aici!

Am fost mișcată până în adâncul sufletului de plânsul păcătosului care se căia și cerea milă, în mijlocul flăcării iadului, dar nu l-am putut ajuta în nici un fel. Spre groaza mea, am văzut cum un duh necurat zbură deasupra lui și, cu o puternică lovitură de suliță, îi sparse țeasta în bucăți, care se împrăștiară imediat pe suprafața valurilor iezerului, dar pe loc se reuniră și capul se scufundă în adâncul vâlvătăii – așa încât nici un alt păcătos să nu îndrăznească să se arate nemulțumit și să se plângă.

Mergând mai departe de-a lungul iezerului, am văzut mii de oameni pe țărm și mai departe, de-a lungul câmpiei, stând pe cărbuni încinși. Grămezi de monede strălucitoare din aur ardeau sub ei cu o lumină albăstruie, ca niște cărbuni, dar, în loc să le arunce cât mai departe de ei, își încordau puterile să le adune.

– Așa se chinuiesc zgârciții – îmi spuse tânărul. În viața lor, plini de invidie, aceștia au fost robiți și de iubirea de arginți: au adunat aur, care acum îi arde.

– Vai mie – strigă unul mai tare decât ceilalți –, ce am făcut eu, nefericitul?! Am strâns avere, am adunat aur, dar nu am devenit stăpânul averii, ci numai paznicul ei nefericit și jalnic. Am trăit ca un cerșetor, în foame și frig, nu m-am săturat niciodată. Mergeam pe drum zdrențaros și desculț, dar am păstrat cu grijă averea, temându-mă să cheltuiesc măcar puțin pentru nevoile vieții. Am murit și toată averea mi-a rămas pe pământ. Tot ce am strâns cu greutate a ajuns la alții, iar păcatele mele au mers cu mine. Tot ce am acumulat a fost risipit de dușmanii mei, care mi-au blestemat amintirea. Cât de nenorocit și nefericit sunt! În timpul vieții am avut ocazia, ușurând neajunsurile vecinilor mei, să am o soartă binecuvântată, dar bogăția m-a orbit și m-a ruinat. Am slujit cu sârguință acest tiran, iar acum mă arde fără milă. Vai mie! Cine mă va plânge și cine mă va ajuta?! Nimeni! La urma urmei, eu însumi, un închinător al vițelului de aur, nu am cruțat pe nimeni în viață și nu am avut milă de nimeni. Nu trebuie să aștept ajutor din partea nimănui.

Unii dintre cei care stăteau pe cărbuni aveau la gât niște șerpi uriași, semn al iubirii de arginți. Șerpii, ridicând capetele și șuierând, erau gata-gata să-i devoreze. Nefericiții păcătoși încercau cu dezgust să-i smulgă și să-i alunge, dar șerpii îi strângeau și mai puternic în groaznica lor înșfăcare.

Am mers mai departe. Tânărul care mă însoțea (acum am înțeles că acela era îngerul meu păzitor) îmi spuse că în fața noastră toată câmpia era a invidioșilor care ardeau în flacăra iezerului de foc și a zgârciților care stăteau pe grămezi de cărbuni aprinși, fiind arși fără milă. Din când în când, duhurile necurate se apropiau de fiecare suflet, îl îndesau cu totul sub cărbuni, mai și puneau cărbuni cu cleștele deasupra, ca să fie

grămada mai mare, iar nenorocitul se târa și ieșea de sub grămadă, tot gemând și plângând. Și demonii, rânjind cumplit, își arătau colții, bățându-i fără milă cu cârligele, de parcă ar fi fost niște tăciuni.

Dintr-odată, asemenea unui fulger, se văzu o lumină dulce, luminând pentru o clipă bolțile sumbre ale lumii de dedesubt. Am văzut că unul dintre păcătoși, așezat pe cărbuni, fu ridicat la înălțime într-un vârtej și aruncat la picioarele noastre. La început, mi s-a părut că acolo căzu o bucată de bronz ars, dar când începu să geamă și să se miște, mi-am dat seama că era unul dintre nefericiții ce se chinuiau în iad, aruncat pe o suprafață unde putea sta în picioare. În razele luminii strălucitoare, un înger al lui Dumnezeu i se arătă, îl puse pe picioare, scutură de pe el niște solzi arși și negricioși, apoi turnă un ulei înmiresmat dintr-un vas și-l îmbracă în haine strălucitoare. Atunci păcătosul întunecat, care suferise chinuri groaznice, deveni duh luminos și binecuvântat. Un zâmbet vesel i se arătă pe chip. O fericire infinită îi umplea ființa. Îngerul îl îmbrățișă, îl sărută și-l luă de braț. Se ridicară amândoi și zburară către poartă, spre ieșirea din iad. Uimită de acest lucru, l-am întrebat pe îngerul care mă însoțea:

– Explică-mi, slujitorule al lui Dumnezeu, ce este această vedenie luminoasă?

– Te-ai învrednicit să vezi mila și iertarea unui păcătos.

– Oare toți cei care suferă aici vor primi iertare și dezlegare?

– Nu, nu toți. Este adevărat că mulți dintre păcătoșii care suferă aici, în ziua Judecării de Apoi, pentru rugăciunile Preasfintei Născătoare de Dumnezeu și ale Sfintei Biserici, vor primi iertare și dezlegare, dar numai cei care au murit în legătură strânsă cu Biserica. Căci celor cărora Biserica nu le este mamă, nici Dumnezeu nu le este Tată! – spuse îngerul.

- Cine a fost acel păcătos la a cărui miluire am fost noi martori?

- Acela a adunat în viața pământească, prin zgârcenie și prin tot felul de metode, o mare bogăție, dar moartea neașteptată i-a zădărnicit toate planurile legate de sporirea bogăției. Sufletul său, împovărat de multe păcate și de patima zgârceniei, a fost trimis la chinuri aici. Însă, datorită sânguinței evlavioasei sale soții, care a risipit toate bunurile rămase după el făcând milostenie și multe fapte bune și, prin rugăciunile bătrânilor, orfanilor, văduvelor și săracilor care au primit milostenie de la ea, omul acela a primit iertare și milă de la Dumnezeu, iar noi am fost martorii acestui lucru.

Am rămas impresionată de tot ceea ce văzusem și auzisem și, dacă aș fi fost în viața reală, cred că nu aș fi putut suporta tot ce mi se întâmpla. Sufletul meu s-ar fi desprins de trup din cauza groazei și spaimii pe care le trăiam. Chiar dacă nu am simțit suferința și chinurile, vederea suferinței și chinurilor altora m-a rănit foarte tare. Monștrii iadului, duhurile necurate, luând forma a tot felul de monstruoziități fantastice, îi chinuiau fără milă pe păcătoși în fața mea. În același timp, râdeau atât de tare, încât rânjetele lor infernale uneori acopereau gemetele și strigătele păcătoșilor. Demonii îi băteau pe păcătoși cu cârlige mari, ca de jar aprins, iar pe unii îi ridicau cu furci lungi și îi aruncau cu rânjete batjocoritoare.

Un păcătos care a împlinit cu sânguință voia duhurilor necurate în viața pământească, în loc de răsplată, primește de la ei în iad chinuri de neînchipuit. Suferințele sunt sporite și mai mult de tratamentul crud și nemilos al celor cărora le-au slujit în viața pământească și le-au făcut cu râvnă pe plac. Am încercat să nu mă uit la chinurile păcătoșilor, întorcându-mi capul în altă parte, dar vedenia, împotriva voinței mele, surprindea cumva și îmi imprima totul în minte. Ar fi fost mai de dorit pentru mine să-mi pierd cunoștința atunci,